Riigi Teataja

Nr. 68. 21. augustil 1928 a. **Nr. 68.**

Art. 429. **Määrus ühispiimatalituste riikliku laenufondi valitsemise, laenude väljaandmise, kindlustuse ja tasumise korra kohta.**

430. **Määrus laeva juhtkonnale ja meeskonnale laevaõnnetuse puhul kaduma läinud isikliku varanduse eest tasumaksmise normide kohta.**

431. **Määrus eksporteeritavate kodumaa tuletikkude asjas.**

Vabariigi Valitsuse poolt 8. augustil 1928 a. vastu võetud

429. Määrus ühispiimatalituste riikliku laenufondi valitsemise, laenude väljaandmise, kindlustuse ja tasumise korra kohta.

Alus: Ühispiimatalituste riikliku laenufondi seaduse § 2 (R.T. nr. 85/86 — 1924).

§ 1. Ühispiimatalituste riikliku laenufondi valitsemine, üksikute laenude andmise vajaduse, otstarbekohasuse, laenu suuruse, kestvuse ja tasumise korra ja kindlustuste määramine allub põllumajanduse peavalitsusele, kuna laenude väljaandmine põllumajanduse peavalitsuse korralduste kohaselt, ministeeriumi poolt määratud kindlustuste võtmine ning laenude ja selle tähtajaliste maksude sissenõudmine pannakse Pikalaenu Panga peale.

Pikalaenu Pank valitseb kindlustusi ja vastutab nende korraliku alalhoidmise eest ainult sel määral, kuivõrt nad panga valdamisele üle on antud.

Märkus. Põllumajanduse peavalitsuse soovil võib Pikalaenu Pank võtta kogu asjaajamise laenude ja kindlustuste määramise suhtes oma peale, missugused määramised aga kuuluvad enne laenu väljaandmist põllutööministeeriumi kinnitamisele.

§ 2. Ühispiimatalituste riiklikust laenufondist antakse laenu ühistegelistele piimaühingutele:

a) ühispiimatalituste hoonete ehitamiseks, laiendamiseks või kordaseadmiseks ja veevarustuse ehitamiseks;

b) ühispiimatalituste sisseseadete muretsemiseks.

§ 3. Laenu võib anda kuni 10 aasta peale. Laenu antakse kuni 75% kavatsetavate piimatalituste ehituste ning sisseseade väärtusest, kuid mitte üle 75 krooni iga ühingu liikmele kuuluva lehma kohta.

§ 4. Kui piimatalitust ehitatakse renditud maa-alale, peab rendiaeg kestma vähemalt 12 aastat, laenuandmise aastast arvates. On maa-ala renditud eraisikute käest, peab rendileping olema sisse kirjutatud kinnisturaamatutesse.

§ 5. Laenu saamiseks tuleb laenusoovijal esitada põllumajanduse peavalitsusele vastav sooviavaldus, millele juurde tuleb lisada:

a) ärakiri ühingu põhikirjast;

b) tõendus ehitusaluse maa kasutamise õiguse kohta;

c) ärakiri ühingu peakoosoleku otsusest laenu tegemiseks;

d) ühingu liikmete nimekiri, neile kuuluvate lehmade arvu äratähendamisega;

e) tõendused ühingu ja vastutajate käemeeste varandusliku seisukorra üle;

f) kavatsetud piimatalituse (hoone ja sisseseade) plaanid ja eelarved 2 eksemplaris ühes tööde kirjeldusega;

g) teateleht põllumajanduse peavalitsuse poolt nõuetavate teadetega.

Märkus. Punktides a, b, c, d ja e mainitud dokumendid peavad olema õigeks tunnistatud kohaliku vallavalitsuse poolt või mõne muu vastava asutuse poolt. Punktis f nimetatud kavad ja eelarved

peavad olema vastavate asjatundjate poolt kokku seatud vastavalt põllumajanduse peavalitsuse poolt üles seatud nõuetele ja ühingu juhatuse poolt alla kirjutatud.

§ 6. Laenusummad annab välja Pikalaenu Pank ühispiimatalituste laenufondi summadest, missugused panga käsutusse üle antakse. Laenufondi osa pealt, mis rahas välja laenamata seisab, Pikalaenu Pank riigile intresse ei maksa.

§ 7. Laenusaajalt võetakse põllumajanduse peavalitsuse poolt heaks kiidetud kava järgi kokku seatud võlakohustus Pikalaenu Panga nimele. Võlakohustusele kirjutavad alla laenusaaja ja käemeestena vähemalt viis kinnisvara omanikku, kelle varandus ületab laenu summa.

Isikud, keda käemeesteks võtta, teatab Pikalaenu Pangale põllumajanduse peavalitsus või kiidab neid heaks vastuvõtmiseks Pikalaenu Panga ettepanekul. Allkirjad võlakohustusel tõendab kohalik vallavalitsus.

Märkus. Põllumajanduse peavalitsusel on õigus käemeeste vastutuse asemel laenu kindlustuseks nõuda või vastu võtta hüpotekaar-kindlustusi.

§ 8. Laenult maksab laenusaaja intresse 4% aastas. Laenu ja intresside tasumise tähtpäevad on iga aasta 1. novembril. Intressid maksetakse aasta viisi ette, kusjuures esimese tähtaja laenu intressid arvatakse laenu väljaandmise päevast kuni järgmise tasumise tähtpäevani, s.o. 1. novembrini.

Märkus. Laenusaajal on õigus laenu enne tähtpäeva tervelt või osaliselt ära tasuda.

§ 9. Mõjuvatel põhjustel laenusaaja sellekohasel palvel võib Pikalaenu Pank põllumajanduse peavalitsuse nõusolekul laenu tasumise, ehituse lõpuleviimise ja sisseseadete muretsemise tähtaegu pikendada. Sellekohased palved peavad olema sisse antud Pikalaenu Panka hiljemalt kaks kuud enne tasumise tähtpäeva.

§ 10. Tähtpäevaks maksmata summade pealt arvatakse viivitustrahvi 1% kuus, lugedes poolikud kuud tervikuteks.

Kui võlgnevad summad ei ole tasutud tähtpäevaks, ning tasumiseks pikendust pole saadud, nõuab Pikalaenu Pank terve laenu ühes intresside ja viivitustrahvi summaga kohtukorras sisse.

§ 11. Laenusaaja on kohustatud:

a) hoone püstitamisel ja sisseseade muretsemisel põllumajanduse peavalitsuse poolt kinnitatud muudatuste ja täiendustega kavadest ja eelarvetest kõrvalekaldumatalt kinni pidama;

b) ehitustööd, mille tegemiseks laen antud täide viima ja sisseseadet muretsema laenu andmisel määratud tähtpäevaks;

c) mitte muutma oma põhikirja ilma põllumajanduse peavalitsuse nõusolekuta;

d) esitama Pikalaenu Pangale kohaliku vallavalitsuse tõendused käemeeste varandusliku seisukorra kohta iga 2 aasta tagant või ühe kuu jooksul igakordse panga nõudmise peale;

e) laenu abil ehitatud hooneid ning muretsetud sisseseadeid tuleõnnetuste vastu kindlustama Pikalaenu Panga nõudmise kohaselt.

Märkus 1. Valvet selle järele, et punktides a, b ja c tähendatud nõudmised täidetakse, teostab põllumajanduse peavalitsus.

Märkus 2. Kui laenusaaja hiljemalt viisteist päeva enne tuleõnnetuse vastu kindlustuse tähtaja lõppu Pikalaenu Pangale ei esita kindlustuse uuendamise dokumente, kindlustab pank hooned ning sisseseade tuleõnnetuste vastu laenusaaja arvel; viimane on kohustatud selleks tarvitatud summa ära õiendama ühes 1% viivitustrahviga kuus, lugedes poolikud kuud tervikuteks, hiljemalt lähemaks laenu maksutähtpäevaks. Viivituse protsent arvatakse kindlustuse uuendamise päevast. Ei ole see summa tähtpäevaks õiendatud, nõuab Pikalaenu Pank ta laenusaajalt sisse.

§ 12. Kuni laenu lõpuliku tasumiseni ei ole laenusaajal õigust ilma põllumajanduse peavalitsuse nõusolekuta laenu abil ehitatud hooneid või muretsetud sisseseadeid müüa, pantida, muul viisil võõrandada või hävitada. Kuni laenu lõpuliku tasumiseni on Pikalaenu Pangal ja põllumajanduse peavalitsusel õigus hooneid ja sisseseadeid üle vaadata oma voliniku kaudu. Pikalaenu Pank ei vastuta kahjude eest, mis võivad tekkida selles (§ 12) paragrahvis tähendatud tingimuste rikkumisest laenuvõtja poolt.

§ 13. Laenusaaja on kohustatud laenu kasutama ainult nendeks ülesanneteks, milleks laen antud, mille üle valvab põllumajanduse peavalitsus. On laen aga teisiti kasutatud, siis nõutakse laenu summa enne tähtaega tagasi ühes intressidega ja trahviga 2% kuus, arvates väljaandmise päevast kuni tasumise päevani. Laenude tagasinõudmine sünnib põllumajanduse peavalitsuse korraldusel, kuid nõuab sisse Pikalaenu Pank.

§ 14. Samuti nõuab Pikalaenu Pank põllumajanduse peavalitsuse nõudmisel laenu ühes intressidega ja § 13 nõudmiste rikkumisel ka trahviga enne laenu tähtaega sisse:

a) kui laenusaanud ühing ei täida kohustusi;

b) kui ühing lõpetab uute liikmete vastuvõtmise;

c) kui laenusaanud ühing likvideerib oma tegevuse.

§ 15. Kui laenusaaja või mõne käemehe varandus langeb konkursi alla või on määratud enampakkumise teel müügile, mõni käemeestest sureb või varanduse võõrandab kolmandatele isikutele, võib Pikalaenu Pank laenu tagasi nõuda, kui laenusaaja ei ole esitanud vastavaid uusi kindlustusi Pikalaenu Panga poolt määratud tähtaja jooksul. Uusi kindlustusi esitatakse enne vastuvõtmist põllumajanduse peavalitsuse heakskiitmiseks.

§ 16. Kõik laenude sissenõudmisega seotud otsekohesed kulud, kui neid võimalik ei ole võlgnikult ega vastutajatelt kätte saada, kaetakse fondi arvel.

Pikalaenu Pank ei kanna vastutust kahjude eest, mis võivad tekkida võlgniku ja vastutajate maksuvõime vähendamisest või panditud varanduste väärtuse kahanemisest. Kuid pank kannab täiel määral vastutust temale usaldatud rahasummade ja tema valdamisele üle antud kindlustuste alalhoidmise eest, niisama vastutab pank kõikide kahjude eest, mis võivad tekkida mittekorralikust asjaajamisest võlgade sissenõudmise juures, kui see panga ametnikkude otsekohese süü läbi juhtunud. Niisama vastutab pank kahjude eest, mis tekkida võivad selle määrusega panga peale pandud otsekoheste ülesannete mittekorralikust täitmisest.

§ 17. Pikalaenu Panga juhatuse koosolekutest piimaühingute laenu asjus võtab põllumajanduse peavalitsuse esitaja sõnaõigusega osa.

Ei ole põllumajanduse peavalitsus Pikalaenu Panga juhatuse otsusega nõus, antakse küsimus põllutööministrile otsustamiseks, kelle otsus lõpulik.

§ 18. Käesoleva määruse § 1 tähendatud ülesannete täitmisega seotud kulude katteks arvatakse Pikalaenu Pangale 0,1% aastas laenu summa pealt tasu.

§ 19. Põllutööministril on õigus igal ajal revideerida Pikalaenu Panga ühispiimatalituste riikliku laenu operatsioone kui ka laenu saanute tegeliku laenu kasutamist ja laenu tingimuste täitmist, samuti on põllutööministeeriumil õigus igal ajal nõuda Pikalaenu Pangalt tarvilisi teateid laenude seisukorra üle.

§ 20. Käesoleva määruse maksmahakkamisega kaotab maksvuse Vabariigi Valitsuse poolt 23. juulil 1924 a. antud määrus ühispiimatalituste riikliku laenufondi valitsemise, laenude väljaandmise, kindlustuse ja tasumise korra kohta (R.T. nr. 98/99 — 1924).

Riigivanem J. Tõnisson.

Rahaminister A. Teetsov.

Põllutööminister Osk. Köster.

Riigisekretäri abi Rich. Övel.

Vabariigi Valitsuse poolt 8. augustil 1928 a. kinnitatud

430. Määrus laeva juhtkonnale ja meeskonnale laevaõnnetuse puhul kaduma läinud isikliku varanduse eest tasumaksmise normide kohta.

Alus: Meremeeste seaduse (R.T. nr. 28 — 1928, art. 45) §§ 6 ja 41.

§ 1. Meremeeste seaduse (R.T. nr. 28 — 1928) §§ 6 ja 41 ette nähtud tasu on laeva juhtkond ja meeskond õigustatud saama laevaõnnetuse puhul kaduma läinud isikliku varanduse eest järgmiselt:

	Sisesõidu laevas brutto mahutusega		Kohaliku- ja ligisõidu laevas brutto mahutusega			Kaugesõidu laevas brutto mahutusega	
	alla 100 reg.-tn.	100 ja rohkem reg.-tn.	alla 100 reg.-tn.	100 kuni 600 reg.-tn.	600 ja üle reg.-tn.	kuni 600 reg.-tn.	üle 600 reg.-tn.
Laeva juhtkonnas iga mees kr.	200	300	350	500	700	700	950
Laeva meeskonnas iga mees kr.	100	150	175	250	350	350	450

Märkus. Nende normide käsitamisel kuuluvad laeva juhtkonda kapten, tüürimehed, mehaanikud, assistendid ja raadiotelegrafistid, laeva meeskonda — kõik muu pealemunsterdatud laevapere.

§ 2. Kui laevaõnnetuse puhul on meremehel kaduma läinud isiklikku varandust osaliselt, siis on tema õigustatud tasu saama ainult selle, kadumaläinud osa eest, vastavas proportsioonis § 1 tähendatud normidest.

§ 3. Kui meremehel on hävinenud instrumendid, raamatud, tööriistad või muud sarnast, mis ta ametikohuste täitmiseks oli kaasa võtnud, siis peab ta selle eest eritasu saama asja ostuhinna järgi, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Ülemalnimetatud asjade ja instrumentide olemasolust peab nende omanik laeva toomisel kaptenile teatama.

§ 4. Käesoleva määruse §§ 2 ja 3 põhjal maksetavad summad määrab komisjon järgmises koosseisus: meremeestekodu vanem, kaubandus-tööstuskoja esindaja ja selle kutseorganisatsiooni esindaja, kelle liikmete hulka kuulub hinnatava varanduse omanik.

Väljamaa sadamas määrab need summad kindlaks Eesti konsul, selleks tarvilikke asjatundjaid juurde kutsudes.

Riigivanem J. Tõnisson.

Teedeminister A. Kerem.

Riigisekretäri abi Rich. Övel.

---

431. Määrus eksporteeritavate kodumaa tuletikkude asjas.

Alus: Tolliseadustiku § 235.

Käesolevaga tühistatakse R.T. nr. 173/174 — 1925 a. avaldatud määrus 6. novembrist 1925 a. nr. 2179 eksporteeritavate kodumaa tuletikkude kohta (osa I sissejuh. -b ja § 4-b) ühes täiendava määrusega 2. septembrist 1927 a. nr. 4508-M, mis R.T. nr. 83 — 1927 a. kuulutatud.

10. augustil 1928 a. Nr. 4008-M.

Rahaminister A. Teetsov.

Kaubanduse-tööstuseminister J. Holberg.

Hind 5 senti. Riigi trükikoja trükk.